

Hvad man vil gøre ad Aare, ved jeg intet om.

Jeg har allerede haft Lejlighed til at berøre, hvad det ærede Medlem sagde om Krigsministeriets Budget, men jeg skal dog minde om, at den højtærede Krigsminister i det andet Ting baade ved anden og tredje Behandling har erklæret sig tilfreds med, hvad der var opnaaet, og jeg synes da ikke, det er værd i denne Sal at tale om „uforstandig og utilbørlig Fremgangsmaade“ . . . (Steffensen: Men vi ere ikke tilfredse). Det er en Sag for sig, men enten det ærede Medlem er tilfreds eller ikke, har han ikke Ret til at sige om det andet Ting, at det har baaret sig uforstandig og utilbørlig ad. Det ærede Medlem har heller ikke Ret til at sige, at naar Folketinget ikke vil bevilge, hvad han og hans Meningsfæller forlange, maa Ministeriet selv tage Beløbet. Det har Ministeriet absolut ikke Ret til.

Forslaget om Neksø Havnen er stillet af den højtærede Indenrigsminister, og det er tiltraadt af Flertallet i det andet Ting. Det er anbefalet baade fra Ministerbordet og af et æret Medlem i denne Sal (Breinholt-Vandborg), og jeg skal ogsaa tillade mig at anbefale det. Jeg forstaar overhovedet ikke, hvad man egentlig skulde indvende mod det. Jeg begriber aldeles ikke, hvorledes man kan være bange med Hensyn til Risikoen. Jeg tror nok, at den højtærede Minister har Ret, naar han sagde, at der ikke var nogen Risiko for Statskassen i saa Henseende, naar man baade har Havnens og bag ved den Kommunens Garanti. Foruden at Havnen er ønskelig baade som Fiskeri- og som Tilflugtshavn, anses den særlig for at være hensigtsmæssig i Isvintre, naar det er vanskeligt at komme til Bornholm, fordi Rønne Havn ikke er isfri, idet en dybere Havn ved Neksø da vil være særdeles hensigtsmæssig for Postforbindelsen. Men naar det ærede kongevalgte Medlem ikke kunde forstaa, at man ikke henvendte sig angaaende Laanet et andet Sted, saa synes jeg, at det er meget naturligt, naar man kan faa et billigt Laan af Staten, og mangfoldige andre Institutioner henvende sig til Staten. Det forekommer mig ogsaa at være ganske i sin Orden, at Statskassen hjælper Statens Borgere paa bedste Maade ved at hjælpe dem til billige Laan, i hvert Fald naar Staten i det mindste faar den samme Rente, som den selv maa betale. Med Hensyn til Risikoen, som der her er Tale om, vil jeg minde om, hvad der er oplyst i det andet Ting, at Havnekassens

Indtægter i de sidste 4 Aar ere stegne fra 15 til 20,000 Kr., og at den samtidig har betalt 34,000 Kr. af paa sin Gæld, men ikke nok dermed, den har samtidig forøget sin Kapitalbeholdning, saaledes at den i Løbet af disse 4 Aar alligevel staar med en Kapitalbeholdning paa 34,800 Kr. Det vidner om, at denne Havnekasse ikke staar saa meget daarlig, og at man nok kan have Tillid til den. Det er jo ogsaa vitteligt nok, at hvis denne Uddybning finder Sted, vil Havnekassen ganske sikkert faa større Indtægter og saaledes ogsaa være i Stand til at bære større Byrder. Med Hensyn til Neksø By skal jeg bemærke, at der næppe vil blive nogen Brug for Kommunens Garanti, som dog ikke kan skade noget, da Staten jo kun derved bliver yderligere betrygget. Byen har en Befolkning paa 2 à 3,000 Mennesker — jeg nævner her Tallet fra Folketællingen 1890 — og er i de 10 Aar før 1890 vokset med 16 pCt. Jeg ved ikke, hvor mange den nu har faaetsiden den sidste Folketælling i 1890. Det er et Vidnesbyrd om, at Byen er i godt Fremskridt, og det taler for, at man uden nogen som helst Risiko og Betænkelighed kan gaa med til at bevilge dette Laan.

Saa tror jeg kun, at der er et Punkt tilbage for mig at omtale, men det er rigtignok ogsaa i mine Øjne et meget betydligt Punkt. Det er det meget omtvistede yderligere Tilskud af 200,000 Kr. til Alderdomsunderstøttelse. Der blev jo ved Loven af 1891 bevilget 2 Mill. Kr. dertil. Nu er man naaet saa vidt, at de 2 Mill. Kr. ikke ere nok, naar Kommunerne skulle slippe med Halvdelen, hvilket i ethvert Tilfælde den Gang var Forudsætningen. Udgifterne paa denne Konto ere nemlig stegne meget stærkt; jeg skal her nævne nogle Tal. I 1894 var Statskassens Tilskud 1,625,000 Kr.; det steg i 1895 til 1,802,000 Kr., i 1896 til 1,951,000 Kr., og i 1897 kom man op over de 2 Mill. Kr., saaledes at Ministeren har oplyst for os, at der var 84,000 Kr. for lidt. Skulde Staten altsaa have udredet Halvdelen af Tilskuddet, skulde den have været af med 2,084,000 Kr. Efter den samme Stigning vil man i 1898 naa op til et Beløb paa 200,000 Kr. ud over disse 2 Mill. Jeg forstaar nu ikke de Betænkeligheder, man kan have ved at gaa med til dette Beløb. Man indvender, at det ikke er rigtigt ved en Bevilling paa Finansloven at forandre en særlig Lov, men samtidig erkender man rigtignok, at det have vi gjort flere Gange; det er ogsaa blevet sagt her i Dag, det er slet ikke